

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**76-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

ТОМ 1

14 травня – 23 травня 2024 р.

*О. І. Філоненко, д.т.н., професор,
Б.С. Токарь, студент гр. 302-БМ
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

ЕТАПИ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ІСТОРИЧНИХ БУДІВЕЛЬ

Україна має багату історію і культуру, які, зокрема, представлені чисельною історичною забудовою. Частина будівель, яким понад 100 років, знаходяться в непридатному до нормальної експлуатації стані, внаслідок непрофесійного ремонту без збереження автентичності. Під час аналізу закордонного досвіду реконструкцій історичних будівель [1,2,3], проаналізовано основні дефекти та пошкодження.

У рамках розроблення облікової документації об'єкту культурної спадщини проведено технічне обстеження адміністративної будівлі в м. Полтава. Будівля двоповерхова, стінової конструктивної системи з поздовжніми несучими стінами. Розміри в плані: 55,5×37,5 м. Карниз знаходиться на позначці + 9,890. Найвища позначка даху + 13,090. Під будівлею розміщено підвал.

Фундаменти будівлі – цегляні на вапняному розчині. Стіни цегляні, мають товщину 510-640 мм. Головний фасад ззовні оштукатурений по цеглі, дворові – утеплено пінопластом з оздобленням штукатуркою. Перекриття – монолітне залізобетонне. Підвальний поверх перекрито залізобетонними монолітними балковими конструкціями, в приміщеннях в осях 5-8 та В-Г – підсиленими в приопорній частині сталевими опорними стойками. Горищне перекриття частково виконано з металевих балок (двутавр №20) з подвійним дерев'яним накатом та з дерев'яних балок 160×120 мм з щитовим накатом. Над сходовими клітинами та санвузлами горищне перекриття виконано з монолітного залізобетону балкового конструктиву (з балками 210×340 мм над плитою).

Дах горищний з холодним горищем. Несучі елементи горища – дерев'яні крокви 80×150 мм з кроком 1200-1300 мм та метало-дерев'яні ферми прольотом 13500 мм з кроком 3300-3500 мм, на які підвішено балки перекриття. Горищне перекриття утеплено мінеральною ватою 200 мм.

Покрівля – фальцева з оцинкованого металу. Система водовідведення – зовнішня організована з настінними жолобами.

Близько 30 років тому було виконано підсилення основ і фундаментів методом силікатизації, але загальна деформація цоколю залишається досить помітною. На рівні перекриття між першим та другим поверхами металева затяжка з круглої сталі.

Технічний стан несучих та огорожувальних конструкцій на момент обстежень – стан 2 «задовільний». Спостерігаються тріщини по головному фасаду внаслідок нерівномірного осідання ґрунту шириною розкриття до 2 мм. Покриття даху має сліди враження корозією, руйнується цегляна кладка вентиляційного каналу (рис 1.).

Рис.1.Дефекти об'єкта: а) відшарування штукатурки і подальше руйнування карнизу; б) деформація стін внаслідок нерівномірного осідання;

Основні чинники, які порушують автентичність будівлі поч. 20 ст – інженерне обладнання на дворових фасадах; непрофесійний ремонт (оштукатурення) фасадів, що спотворило деякі архітектурні деталі; інтер'єри будівлі виконані із сучасних оздоблювальних матеріалів; вікна та двері з ПВХ рамами.

Розроблені рекомендації з подальшої експлуатації об'єкта, які передбачають заміну покрівлі на металеву фальцеву з системою танення криги та блискавкозахисту, а також виконання професійних реставраційних робіт по відновленню фасадів.

Література

1. *Україні на замітку: як міста Європи відбудовувалися після повного руйнування.* URL: <https://www.unian.ua/tourism/impression/vidnovlennya-ukrajini-yak-mista-yevropi-vidbudovuvalisya-pislya-povnogo-ruynuvannya-11802297.html>
2. *The Reconstruction of Destroyed Architectural Monuments in Central and Eastern Europe.* URL: <https://books.openedition.org/cvz/8464>
3. *Reconstructing Religious Buildings in 20th and 21st century Europe. Monuments, Heritage, Identity.* URL: <https://www.archdaily.com/1005632/reconstructing-religious-buildings-in-20th-and-21st-century-europe-monuments-heritage-identity>